

چطور این لذت را به کودکان بدهیم؟

شانزدهم مهر (هشتم اکتبر) از سوی یونیسف (صندوق کودکان ملل متحد) به نام روز جهانی کودک نام‌گذاری شده است...

شانزدهم مهر (هشتم اکتبر) از سوی یونیسف (صندوق کودکان ملل متحد) به نام روز جهانی کودک نام‌گذاری شده است تا بیش‌تر متوجه کودکان و نیازهای آن‌ها باشیم. یکی از نیازهای کودک، نیاز او به دانستن و آموختن است و کتاب‌خوانی و مطالعه نقش مهمی را در آگاهی و دانش کودکان بازی می‌کند. اما در کشور ما چقدر برای کتاب‌خوانی و علاقه‌مند کردن بچه‌ها به مطالعه گام برداشته شده است؟

به گزارش خبرنگار ایسنا، متأسفانه این روزها در جامعه ما هیچ‌چیز کودکان را به خواندن ترغیب نمی‌کند و مدت‌هاست مدرک‌گرایی جای دانش را گرفته است. در رسانه‌ها هم هرچیزی تبلیغ می‌شود به جز کتاب و کتاب‌خوانی. آموزش و پرورش هم با آن‌که می‌تواند نقشی محوری در علاقه‌مند کردن کودکان به کتاب‌خوانی داشته باشد، اما هرگز در این زمینه گامی جدی برنداشته است.

***خانواده‌ها خودشان به فکر باشند

مصطفی رحماندوست - شاعر پیشکسوت کودکان - با اشاره به این‌که برای ترغیب کودکان به کتاب‌خوانی باید از خانواده‌ها شروع کرد، به ایسنا می‌گوید: واقعیت قضیه این است که ما همیشه انتظار داریم دولتمردان که اهل این حرف‌ها نیستند، وارد عمل شوند؛ اما کتاب خواندن از خانه شروع و بعد در مدرسه تقویت می‌شود. ولی گویا خانواده‌ها خیلی به این موضوع توجهی ندارند. حتی پدر و مادرهای نسل جدید که نسل بعد از انقلاب هستند، فرزندان خود را به مطالعه ترغیب نمی‌کنند. شاید مؤثرترین راه این باشد که پدر و مادرها به این موضوع توجه کنند. قبلاً می‌گفتیم مشکل ما این است که امکانات وجود ندارد تا پدر و مادرها برای بچه‌های خود نوار قصه هم بگذارند. اما الان دیگر این مشکلات نیست. انواع تکنولوژی‌ها هست که می‌تواند در این راه مورد استفاده قرار گیرد. با وقت‌گذرانی بچه‌ها با تبلت، آن‌ها کتاب‌خوان نمی‌شوند. باید برای آن‌ها در خانه کتاب و قصه خوانده شود، شعر آهنگین خوانده شود تا بچه کتاب را به عنوان مدیای لذت‌بخش بپذیرد.

او در پاسخ به این‌که مسؤولان چقدر می‌توانند در این زمینه یاری‌بخش باشند اظهار می‌کند: در کشورهایی که سطح مطالعه بالاست، برنامه‌های ملی چندساله اجرا شده است تا آن‌ها به موفقیت رسیده‌اند. اگر قرار باشد پدر و مادرها اول خودشان لذت مطالعه را کشف کنند و بعد به بچه‌ها این لذت را بدهند، باید برنامه کلان ملی ایجاد شود که هدف آن تغییر سیستم آموزش و پرورش و نگاه همگان باشد. البته راه‌های تکنیکی و اساسی در این وجود دارد که می‌توان از تجربه‌های جهان برای اجرای آن استفاده کرد. اما حالا که کسی در کشور ما نیست، باید خود خانواده‌ها به فکر باشند. باید به خانواده‌ها گفت که اگر می‌خواهید بچه‌های شما در آینده موفق باشند و در آینده کتاب‌خوان شوند، تنها راه این است که خود شما برای آن‌ها کتاب بخوانید.

***کتابخانه‌ها اهمیت کتاب را به جامعه برمی‌گردانند

نوش‌آفرین انصاری - دبیر شورای کتاب کودک - هم معتقد است: برای برگرداندن اهمیت مطالعه به کشور، توجه به کتابخانه‌ها اهمیت دارد.

او در این زمینه به ایسنا می‌گوید: من به عنوان یک کتابدار و کسی که در شورای کتاب کودک بر کار مروجان کتاب نظارت می‌کنم و فعالیت خانه کتابدار را می‌بینم، به این رسیده‌ام که تنها چیزی که می‌تواند به برگرداندن اهمیت مطالعه در کشور کمک کند، ایجاد کتابخانه‌های زیبا، جذاب و با فعالیت‌های عمومی بسیار خوب است که کتابدارانی آشنا با ادبیات کودک در آن‌ها حضور داشته باشند. کار مروجان کتاب‌خوانی بسیار اهمیت دارد و تجربه‌های من نشان می‌دهند که فعالیت آن‌ها بسیار سودمند است. اگر مسؤولان و رای‌شعار بخواهند به این موضوع بپردازند، باید کار مروجان خواندن را جدی بگیرند و آن را رشد بدهند.

این کتابدار پیشکسوت همچنین اظهار می‌کند: شورای کتاب کودک کتابخانه‌ای در بالای میدان منیریه دارد که کتابخانه‌ای متفاوت و جذاب است و می‌تواند در این زمینه الگو باشد. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هم نهاد مهمی است که می‌تواند مراکز خود را در این زمینه به کار بگیرد.

انصاری تأکید می‌کند: کتابخانه به غیر از نقشی که در کتاب‌خوانی دارد، به عنوان یک محیط مدنی و اجتماعی اهمیت دارد و فقط محل خواندن کتاب نیست؛ محلی برای آموختن، طرح پرسش، ارتباط با سایرین برای انتخاب کتاب و غیره است و با این نگاه، کتابخانه‌ها می‌توانند اهمیت زیادی در تربیت کودکان داشته باشند.